

٢♦

آسیب شناسی روشنفکر ایرانی
مردم: این بود مشروطه؟ ...

12

دقائق دیپلماتیک
 آناتول فرانس ۱۹

16

۱۷ غزلسرای آمریکا ..

گاهی به فیلم «خاطرات ی...

..... فھرمانان گورھا
روبرت بلای شاعر بلندآوا

13

15

همنر

شغلی
مردی

دو آرتو
تمدن

ویژه نمایشگاه مطبوعات

رسالة

نگاه

مداحی نقد

مسعود شہامی پور

انبوهی انتقاد از دولت در مطبوعات تازگی ندارد. نه منحصر به امروز است و نه حتی به اینجا، که سال‌هاست روزنامه‌نگاران شریف و شجاع «حساس» و «وضعیت بحرانی» که صرف نظر کردن از نقد را تجویز می‌کنند، چون نین نامری همدوا بر پشت کتف خود حس می‌کنند. انتقاد در همین شرایط و وضعیت کشنده است که رئیس‌جمهوری در پاسخ خبرگزاری که در دراهر مطبوعات دولت در نظر دولت می‌پرسید، به ابیوه نقد از دولت در مطبوعات اشاره می‌کرد. اگرچه دولت‌های پیشین نیز با نقد مخالفان و منتقدان مسلح و مغرض با حجمی کم‌ایش مشابه امروز مواجه بوده‌اند. به گمان من صرف‌نظر از خاستگاه جناحی منتقدان و اهداف آشکار و پنهان نقد، ضایع و فاساد که به مایه‌های قدرت در مطبوعات گشوده می‌شود، مشابه و مبدوح است، چرا که مخالفان حتی اگر ساز و کار بستن فضاهای رای به کار گیرند که دولت در پی گشایش آن است، باز هم ناخودآگاه بانی آگاهی در جامعه و زیرپاشی به روشنگری و درستی‌تر شدن از جانب دولت و نیز تصحیح نروای می‌شوند. شیوه‌های نقد به متفاوت است، به گونه‌ای که در برابر حرکت‌های اقتصادی توسعه‌گر باشد، نقد از ابیوه نقد می‌شود و در قبال گشایش‌های آزادمانه سکوت مطلق رسانه‌ای حاکم می‌شود. اما روزنامه دولتی وظیفه‌ای دوگانه بر دوش دارد که از یک سو منتسب به دولت است و لااچرم باید حامل و ابانتاب دهنده طرح‌ها و نظرات دولت باشد و از سوی دیگر رسانه‌ای است که در برابر حق عمومی جامعه مکلف به روشنگری، نقد و اطلاع‌رسانی است و اتفاقاً به هنگام چالش‌های عمومی دولت - جامعه است که اتخاذ موضع رانندگی ناگزیر می‌ناید و باید تصمیمی باشد که تقصیر مرگ رانندگی رسانه‌ای را برآورد می‌زند. کم‌بهره‌مردی که نشرین و مؤثرترین ندها‌ها اگر خود قضاوت نکرده و سنجیده‌ترین نخواستار طرح و ایده‌ای دولتی را از ابیوه دولتی عرضه نکرده است، آن که در هر یک شب شنویدی ریاست دولت به عنوان مجوز نقد باشد، دیدبان این کسب‌پیشی چندان ساده‌دلانه نباشد. که به ایجاد فضای تازه در عرصه سیاست و مطبوعات بیندیشم که در آن، استقرار و استقلال قوا شکل مطلوب گرفته و رسانه‌های حزبی و مستقل نیز جایگاه و کارکرد واقعی خود را یافته‌اند و جامعه مخاطب با بریل هر لحظه نقش‌انما خود را ببیند و آن‌گاه است که باید مدار فضایی نقد در مطبوعات باشیم.

که بتوانند از زیر سایه رسانه‌های عظیم بیرون بیایند، این است که بازگرد محلی خودشان وفادار باشند. «و توضیح می‌دهد: مردم انتظار ندارند رسانه محلی ادای رسانه ملی یا بین‌المللی را آورد. اما متأسفانه به دلیل فقر سواد رسانه‌ای در نشریات محلی، اکثر این نشریات فکر می‌کنند که برای نشان دادن سطح ادبی از پیش خود، باید خودشان را در لباس شیر قرار دهند. حال که شیر وجود ندارد.»

حالا بنیاید محض تنوع هم که شده بیسیم در آن سوی دنیا
تیره انتشار یک نشریه محلی چگونه است. در وبسایت
فتر برنامه‌های اطلاعات بین‌المللی که وابسته به وزارت امور
ارجه ایالات متحده آمریکا است، مقاله‌ای هست با عنوان
«بچک ولی قدرتمند» که سپتامبر ۲۰۰۵ منتشر شده و این گونه
استقبال موضوع انتشار نشریات محلی در آمریکا رفته است:
«کنار روزنامه‌های بزرگ و معروفی که روزانه منتشر

شوند، هزاران نشریه محلی و مستقل برای خدمت به جوامع چکری توسط شهروندان داده به چاپ می رسند. «مقاله» شده با این جلاست آغاز می شود: «در دفتر کوچکی در تاکوماپارک، مریدان، (یک رکن) و «خانم (ویات)» سخت مشغول کار هستند. هر ماه شغل این دو نفر ایجاد می کنند که نشریه محلی تریپا به ۶۰ صفحه‌ای به نام «تاکوماپس» (تاکوما) از چاپ خارج می آید. این نشریه یکی از تنها موجود برای دسترسی به اخبار محلی در محله سیلوربریگ و تاکوماپارک واقع در حومه واشینگتن دی سی است. پایان هر ماه، ۱۰ روز مانده به چاپ نشریه، به مدیربینی و ویات دستیار مدیربینی روزی ۱۲ تا ۲۰ ساعت از نشریه از گفتار، قصه‌ها و میزهای شلوغ و به هم ریخته در اتاق بسیار کوچک دفترشان میز می کنند. باند می گوید: «واقع ما دو نفر سعی می کنیم کار پنج نفر را انجام دهیم. به این نشریه‌های محلی خوش آمدید».

باند می گوید تأثیری که مقالات نشریه‌های محلی بر زندگی مردم می گذارد بسیار بنیادی است. به اعتقاد او اخبار در مقیاس

خود درگیر هستند. از ساعت کار بسیار زیاد گرفته تا کمبود کارمند و رقابت با روزنامه‌های بزرگ، کار کردن در یک نشریه به محلی می‌تواند چالشی سخت و معمولاً کاری طاقت‌فرسا باشد. گزارشگر نشریه محلی می‌بودن معمولاً شغل خیلی پرزرق و برقی نیست. با وجود تعداد کم و محدود کارمندان ثابت، معمولاً می‌توان کارکنان یک نشریه محلی را به دو دسته تقسیم کرد: تازه‌های (التحصیلان) دانشگاه که با ماه‌ها،

بزرگ می تواند باعث ایجاد رفتار و احساسات منفی شود، اما واقعیت هایی که در زندگی روزمره رخ می دهند متعادل تر هستند: «در زندگی روزمره، همه انسان ها برای ایجاد دنیای بهتر تلاش می کنند. به عقیده من این همان چیزی است که ما گزارش می کنیم. به باور افکار و توده مردم درجه می کنیم.»^۱ باندی می گوید روزنامه های پرتیراژ رویدادها و واقعیت های جهانی را گزارش می دهند، ولی روزنامه های محلی چگونگی تاثیر این مسائل بر مردم جامعه را بررسی می کنند. مثلاً نشریه تابوخواه وین گزارش می دهد در مورد ناحیه که به استفاده از اسلحه مسلح جایگزین در خانه هایشان روی آورده اند، تهیه و چاپ می کند. همچنین درحالی که موضوعات مهم محلی مانند اخبار مربوط به ازدواج، مسکن، غالبیت های مدارس یا دیگر رویدادهای محلی توسط روزنامه های بزرگتر گزارش نمی شوند، اینگونه خبرها معمولاً در صفحات اول روزنامه های محلی به چاپ می روند. «داتی ماترین» که مدت ۱۰ سال مدیر یکی از نشریه های محلی آمریکا بوده است، می گوید کودکان و مدارس نیز یکی از مواد خاص نشریه های محلی هستند: «نشریه ما همواره اسمی تمام دانش آموزان را که در مدارس شان ثبت شده است، می گردانیم، چاپ می کردیم. و هر بار که این کار را می کردیم، تمام نسخه های روزنامه به فروش می رفت.»^۲ به خاطر روابط بسیار نزدیکی که بین مردم در این جوامع (کوچک) وجود دارد، نشریات محلی در اصل تبدیل به نوعی دفترچه خاطرات برای مردم محلی هستند. ماترین می گوید: «نشریه مان در واقع تبدیل شده بود به محل عرضه تکه های روزنامه ای که مردم برای حفظ خاطره جمع آوری می کنند. بسیاری از مقالاتی که چاپ می کردیم به عنوان یادگاری برای بچه ها چاپ می شد. اما این نشریات محلی، به واسطه همین کوچکی و «دایره محدود مخاطبان، با مشکلات خاص

اخبار نمايشگاه

رکن چہارم روی وب

«جام جم» از حضور در نمایشگاه
مطبوعات انصراف داد

میراث خبر: مسئولان روزنامه جام‌جم زمان بیان دلایل انصراف از نمایشگاه مطبوعات را مناسب دانستند و دلایل انصراف را اعلام نکردند. روزنامه جام‌جم غرض خود از سیزدهمین نمایشگاه مطبوعات را تحویل نگرفت. در حالی که تمام روزنامه‌ها و خبرگزاری‌ها غرض را تحویل گرفته‌اند مسئولان روزنامه جام‌جم از تحویل گرفتن اختصاص یافته به این روزنامه انتقاد کردند. «وابط عمومی روزنامه جام‌جم در گفت‌وگو با میراث خبر در بیان دلایل انصراف روزنامه جام‌جم از سیزدهمین نمایشگاه مطبوعات گفت: «این فرصت مناسب بیان دلایل انصراف روزنامه جام‌جم از این نمایشگاه را نرسیده و وقت مناسب این دلایل از طریق مسئولان روزنامه اعلام می‌شود.» این در حالی است که یکی از مسئولان برپای نمایشگاه مطبوعات گفت مسئولان روزنامه جام‌جم به دلیل این که محل غرض این روزنامه ناراضی بودند، در حضور از نمایشگاه خودداری کردند.

نشریات دانشجویی از حضور در
مایشگاه مطبوعات محروم هستند

نشریات دانشجویی که باید در چارچوب قانون مطبوعات منتشر شوند به دلیل کمبودهای سخت افزاری و دیگر موارد چون کاغذ، دامنه فعالیت شان محدود می شود و نمایندگان این نشریات نمی توانند هر سال در نمایشگاه مطبوعات حضور یابند. نشریات دانشجویی که بر اساس مصوبه شورای عالی انقلاب در محدوده دانشگاه ها منتشر می شوند اصلاً هم از حضور در نمایشگاه مطبوعات محروم هستند.

[illegible]